

in collaboration with

Online Conference on Greece and the EU Recovery & Resilience Facility
How can "Greece 2.0" transform the Coronavirus crisis into an opportunity?

29 & 30 Σεπτεμβρίου 2021

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ | 30.09.2021

Ολοκληρώθηκε σήμερα το διήμερο διαδικτυακό συνέδριο που διοργάνωσαν από κοινού η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** σε συνεργασία με το **Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών - IOBE**, με τίτλο: **«Ελλάδα & Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας: Πώς το Σχέδιο «Ελλάδα 2.0» μπορεί να μετατρέψει την κρίση πανδημίας σε ευκαιρία;»**.

Ανοίγοντας τις εργασίες της δεύτερης ημέρας του συνεδρίου, ο κ. **Μαργαρίτης Σχοινάς**, **Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής** και ο κ. **Χριστόφορος Πισσαρίδης**, **Καθηγητής στο London School of Economics, κάτοχος του βραβείου Νόμπελ Οικονομικών το 2010**, ανέπτυξαν τις απόψεις τους για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας μετά την πανδημία.

Ο κ. **Σχοινάς** υπογράμμισε ότι το Ταμείο Ανάκαμψης αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για την Ελλάδα να αξιοποιήσει στο έπακρο τις δυνάμεις της, ενώ σχολιάζοντας το ελληνικό σχέδιο σημείωσε ότι όταν κατατέθηκε από την ελληνική κυβέρνηση, έγινε δεκτό με ιδιαίτερα θετικά σχόλια τόσο από την Κομισιόν όσο και από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, καθώς ήταν καλά συνδεδεμένο με σειρά μεταρρυθμίσεων που είχαν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια, εξασφαλίζοντας τη συνέχεια. Ανέφερε επίσης τη σημασία της «ιδιοκτησίας» του προγράμματος, υπογραμμίζοντας ότι πρόκειται για ένα φιλόδοξο σχέδιο στο οποίο είναι εμφανές ότι η κυβέρνηση έχει την «ιδιοκτησία» όλων αυτών των προτάσεων, γεγονός εξαιρετικά σημαντικό.

Ο κ. **Πισσαρίδης** εμφανίστηκε αισιόδοξος για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, την υλοποίηση του σχεδίου «Ελλάδα 2.0» και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνει. Υπογράμμισε ως εξαιρετικά κρίσιμο η ελληνική κοινωνία και πολιτική ηγεσία να αναλάβει την πλήρη «ιδιοκτησία» του προγράμματος. Αναφέρθηκε επίσης στη σημασία της παραγωγικότητας, τονίζοντας ότι δεν έχει σημασία το πόσες ώρες εργάζεται κάποιο άτομο αλλά τι παράγει και ότι είναι κρίσιμο για την Ελλάδα να καλύψει το έλλειμμα παραγωγικότητας τόσο σε σύγκριση με τις άλλες χώρες της Ευρώπης όσο και διεθνώς.

Στη δεύτερη ενότητα, στο επίκεντρο βρέθηκε ο «πράσινος» μετασχηματισμός της οικονομίας.

Ο κ. **Κώστας Σκρέκας**, **Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Επίτροπος Απασχόλησης και Κοινωνικών Δικαιωμάτων της ΕΕ**, τόνισε τη σημασία των πράσινων επενδύσεων για την ανάπτυξη της οικονομίας και την επίτευξη των εθνικών και ευρωπαϊκών ενεργειακών και περιβαλλοντικών

στόχων. Ανέφερε ότι το μέγεθος των πράσινων επενδύσεων των επόμενων 5 ετών στο πλαίσιο του «Ελλάδα 2.0» αναμένεται να ξεπεράσει τα €5 δισεκ., τα οποία θα κινητοποιήσουν περισσότερα από €11 δισεκ. από ιδιωτικούς και δημόσιους πόρους. Το σύνολο των παραπάνω επενδύσεων ως το 2030 αναμένεται να διαμορφωθεί στα €44 δισεκ. Για τη μείωση του τελικού κόστους ενέργειας για τους καταναλωτές, το υπουργείο επικεντρώνεται στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ενεργειακής αγοράς, στη βελτίωση της ανθεκτικότητας των υποδομών απέναντι στην κλιματική αλλαγή, στην ταχεία και αποτελεσματική αδειοδότηση, στην προώθηση συνεργειών που εξασφαλίζουν ασφάλεια εφοδιασμού και τέλος στην υιοθέτηση και εφαρμογή της καινοτομίας.

Ο κ. **Johannes Luebking, Επικεφαλής Σύμβουλος της Ειδικής Ομάδας (Task Force) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ταμείο Ανάκαμψης**, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι η ΕΕ κατέχει ηγετική θέση στον μετασχηματισμό της οικονομίας μέσω της Πράσινης Συμφωνίας στοχεύοντας στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 50% ως το 2030 καθώς και στη μετατροπή της Ευρώπης σε μια ήπειρο μηδενικών καθαρών εκπομπών ως το 2050. Σημείωσε πως η επίτευξη των παραπάνω στόχων απαιτεί σειρά θεσμικών πρωτοβουλιών και εργαλείων που περιλαμβάνουν το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τον ευρωπαϊκό νόμο για το κλίμα και τη δέσμη «Fit for 55». Προσέθεσε πως η επιτυχία της απολιγνιτοποίησης θα μπορούσε να μετατρέψει την Ελλάδα σε χώρα πρότυπο για άλλες χώρες μέλη που στηρίζουν την ηλεκτροπαραγωγή τους σε άνθρακα και λιγνίτη.

Ο κ. **Damian Boeselager, Ευρωβουλευτής με το Κόμμα των Πρασίνων**, ανέφερε πως η προσπάθεια για την πράσινη μετάβαση δεν πρέπει να περιοριστεί στην υλοποίηση δράσεων που αφορούν το 37% του προϋπολογισμού του Σχεδίου για το Κλίμα. Σημείωσε πως η παρακολούθηση της πορείας του Σχεδίου κάθε εξάμηνο είναι σημαντική, ενώ πρόσθεσε πως η αύξηση των τιμών των ενεργειακών προϊόντων θα δημιουργήσει κίνητρα για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης.

Ο κ. **Παναγιώτης Λαδακάκος, Πρόεδρος της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Αιολικής Ενέργειας (ΕΛΕΤΑΕΝ)**, ανέφερε πως πλέον η διείσδυση των ΑΠΕ στην Ελλάδα είναι σημαντική έχοντας καταφέρει κατά περιόδους να καλύψει ακόμα και το 60% της ημερήσιας ανάγκης σε ηλεκτρική ενέργεια. Συμπλήρωσε, ωστόσο, πως για την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ είναι εξαιρετικά απαραίτητη η δημιουργία περισσότερων δικτύων, καθώς και ο εκσυγχρονισμός του σχετικού θεσμικού πλαισίου.

Η κα **Θεοδότη Νάντσου, Διευθύντρια Περιβαλλοντικής Πολιτικής της WWF Hellas**, ανέφερε ότι κινούμαστε με καθυστέρηση προς τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας για το 2050. Σημείωσε πως ενώ το Σχέδιο «Ελλάδα 2.0» βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση, έχουν παραμείνει αναξιοποίητες σημαντικές ευκαιρίες, ενώ η συμπληρωματικότητα με υφιστάμενες στρατηγικές, όπως η Εθνική Στρατηγική για την Ενέργεια και το Κλίμα, είναι περιορισμένη. Τέλος, τόνισε την ανάγκη βελτίωσης της συμμετοχής των πολιτών της διαφάνειας και της παρακολούθησης των δαπανών για δράσεις που αφορούν στο κλίμα.

Ο κ. **Sameer Shukla, Practice Manager, Energy Global Practice της Παγκόσμιας Τράπεζας**, σημείωσε τη συνεργασία της Παγκόσμιας Τράπεζας και των ελληνικών αρχών για τον σχεδιασμό του προγράμματος δίκαιης μετάβασης που αφορά στη Δυτική Μακεδονία και στη Μεγαλόπολη, το οποίο θα οδηγήσει σε μια σημαντική μετάβαση με οφέλη για σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού. Ωστόσο, τόνισε, ιδιαίτερη μέριμνα χρειάζεται και έχει ληφθεί για τις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, παρά τον περιορισμένο διαθέσιμο χρόνο. Επιπλέον, συμπλήρωσε πως η δίκαιη μετάβαση πρέπει να αποτελέσει μια ευκαιρία για την αλλαγή του επιχειρηματικού προτύπου.

Η τρίτη ενότητα επικεντρώθηκε στην ανάγκη η ανάκαμψη να συνοδευτεί από μέτρα για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Η κα **Δόμνα Μιχαηλίδου, Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων**, τόνισε πως το Σχέδιο «Ελλάδα 2.0» περιλαμβάνει σημαντικές δράσεις όπως η αναμόρφωση του συστήματος προσχολικής αγωγής, ο προσωπικός βοηθός για τα άτομα με αναπηρία και ο τρίτος πυλώνας του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Σημείωσε, ωστόσο, πως δράσεις ανάπτυξης κοινωνικών υπηρεσιών που οδηγούν σε μόνιμη δαπάνη, όπως η αναμόρφωση του συστήματος μακροχρόνιας φροντίδας, ήταν δύσκολο αν και θα ήταν ωφέλιμο να συμπεριληφθούν.

Η κα **Θεανώ Φωτίου, Βουλευτής και Αναπληρώτρια Τομεάρχης για Θέματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης του ΣΥΡΙΖΑ**, σημείωσε ότι ο προϋπολογισμός του Σχεδίου «Ελλάδα 2.0» για την κοινωνική συνοχή είναι ανεπαρκής και τόνισε τις αδυναμίες καθώς και τα νέα δεδομένα που προκύπτουν από την υγειονομική και περιβαλλοντική κρίση για το μέλλον.

Η κα **Barbara Kauffman, Διευθύντρια Απασχόλησης και Κοινωνικών Δικαιωμάτων της ΕΕ**, στην παρέμβασή της αναφέρθηκε στους τρεις βασικούς στόχους σε επίπεδο ΕΕ για την κοινωνική συνοχή, οι οποίοι περιλαμβάνουν την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας. Σημείωσε τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στον τομέα της κοινωνικής συνοχής, όπως η υψηλή ανεργία, η μη αντιπροσωπευτική συμμετοχή ομάδων του πληθυσμού στην αγορά εργασίας (γυναίκες, άτομα με αναπηρία), το κενό δεξιοτήτων, το αυξημένο κόστος που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά νοικοκυριά, η φτώχεια και οι μη εξυπηρετούμενες ανάγκες για ιατρική περίθαλψη.

Ο κ. **Μάνος Ματσαγγάνης, Καθηγητής στο Πολυτεχνείο του Μιλάνου**, παρουσίασε τις βασικές προτεραιότητες στον τομέα της κοινωνικής συνοχής για την Ελλάδα, οι οποίες περιλαμβάνουν την οικονομική προσβασιμότητα στις υπηρεσίες υγείας, τη μικρή κάλυψη των επιδομάτων ανεργίας, το αυξημένο βάρος των συντάξεων στο εθνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας, την υστέρηση στις δεξιότητες, τη μακροχρόνια φροντίδα και την οικονομικά προσιτή προσχολική αγωγή.

Η τέταρτη ενότητα εστίασε στους πόρους χρηματοδότησης που θα μπορούσε να κινητοποιήσει το Ταμείο Ανάκαμψης. Η κα **Andreea Moraru, Director, Regional Head of Greece & Cyprus, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)**, επισήμανε το κενό παραγωγικών επενδύσεων και την ανάγκη το κενό αυτό να καλυφθεί, καθώς και την σημαντική συμβολή της EBRD στην κατεύθυνση αυτή. Υπογράμμισε ως σημαντικά προβλήματα το υψηλό κόστος χρηματοδότησης που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις, το οποίο έχει επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητά τους. Τέλος, σημείωσε ότι η EBRD θα συμμετέχει ενεργά στη χρηματοδότηση προγραμμάτων στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και την επιτάχυνση της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης της χώρας.

Ο κ. **Αλέξης Πατέλης, Επικεφαλής του Οικονομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού**, αναφέρθηκε στις προκλήσεις που έπρεπε να αντιμετωπιστούν στον σχεδιασμό του ελληνικού προγράμματος και τις δυσκολίες που δημιουργεί η εμπλοκή του κρατικού τομέα στην υλοποίηση επενδύσεων. Σημείωσε ότι κομβικά σημεία του σχεδίου είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, της καινοτομίας, καθώς και της αύξησης του μεγέθους των επιχειρήσεων. Υπογράμμισε το χαμηλό κόστος χρηματοδότησης των επενδύσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς επίσης και ότι οι ελληνικές τράπεζες έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά το πρόγραμμα για τη χρηματοδότηση των πελατών τους.

Ο κ. **Γεώργιος Χαντζηνικολάου, Πρόεδρος του Ομίλου Τράπεζας Πειραιώς και της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών**, τόνισε την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα με την οποία θα κινηθεί ο δημόσιος, ο ιδιωτικός τομέας και οι τράπεζες και ότι από τη μεταξύ τους συνεργασία θα

εξαρτηθεί η αξιοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης και των άλλων ευρωπαϊκών πόρων με τρόπο που θα οδηγήσει στην αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της ελληνικής οικονομίας και στη «βιώσιμη ανάπτυξη». Ως σημαντική πρόκληση, τόσο για τις τράπεζες όσο και το Δημόσιο, σημείωσε το πώς θα μπορέσει ένας μεγάλος αριθμός μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από τη δεκαετή κρίση και την πανδημία, να ανταποκριθούν στα κριτήρια του Ταμείου.

Ο κ. **Ευθύμιος Βιδάλης, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)**, αναφέρθηκε στη μεγάλη ευκαιρία που δημιουργείται για τη χώρα και την αλλαγή του οικονομικού μοντέλου μέσω της αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Τόνισε ακόμα ότι μέσω της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων, μπορούμε να πετύχουμε μια πιο βιώσιμη πορεία. Υπογράμμισε επίσης το μικρό μέγεθος των ελληνικών επιχειρήσεων και τη σημασία δημιουργίας ισχυρότερων σχημάτων.

Η κα **Felicia Stanescu, Επικεφαλής Τμήματος της SG-RECOVER της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, αναφέρθηκε με θετικά λόγια στο ελληνικό πρόγραμμα, χαρακτηρίζοντάς το ως ένα από τα πιο ολοκληρωμένα και φιλόδοξα σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις, μεταρρυθμίσεις και προγράμματα. Σημείωσε ότι αποτυπώνει το όραμα της ελληνικής ηγεσίας για την επόμενη ημέρα της χώρας, ενώ υπογράμμισε ως κρίσιμες παραμέτρους για την υλοποίηση των προγραμμάτων το πώς θα χρησιμοποιούνται οι πόροι και πώς θα λαμβάνονται οι σχετικές αποφάσεις.

Η τελευταία ενότητα εστίασε στην υλοποίηση του προγράμματος για την ενίσχυση των επενδύσεων και της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας.

Η κα **Μπέττυ Αλεξανδροπούλου, Εκτελεστική Διευθύντρια του Enterprise Greece**, αναφέρθηκε στον ρόλο του Enterprise για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των εγχώριων επιχειρήσεων αλλά και τη συμβολή του στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα.

Ο κ. **Φώτης Κοκοτός, Διευθύνων Σύμβουλος στην Efounda Real Estate Development, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)**, υπογράμμισε την ανάγκη να εστιάσουμε στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουμε ως χώρα στους επισκέπτες. Σε ό,τι αφορά τη συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης στην ενδυνάμωση του τουρισμού, σημείωσε ότι μέσω του σχεδίου θα χρηματοδοτηθεί η ψηφιακή αναβάθμιση του τουρισμού, καθώς και κρίσιμες υποδομές όπως δρόμοι, λιμάνια και αεροδρόμια που συνδέονται με το τουριστικό προϊόν. Τόνισε ακόμα την ανάγκη να ενισχυθούν οι υποδομές νησιών όπως η Μύκονος και η Σαντορίνη ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στα εκατομμύρια επισκεπτών.

Η κα **Ιουλία Τσέτη, Διευθύνουσα Σύμβουλος στη Uni Pharma**, εμφανίστηκε αισιόδοξη ενώ χαρακτήρισε ως «κλειδί» μια πιο φιλική στάση προς τη βιομηχανία, κάτι που θα επιτρέψει να δημιουργηθεί ένα οικοσύστημα που θα δώσει ώθηση στην καινοτομία και την δημιουργικότητα.

Ο κ. **Αλέξανδρος Ελευθεριάδης, Partner, Big Pi Ventures**, υπογράμμισε τον ρόλο των venture capitals στη χρηματοδότηση εταιρειών, σημειώνοντας ότι πρόκειται για οικοσύστημα που ελκύεται από την καινοτομία και την τεχνολογία.

Ο κ. **Ιωάννης Χατζηγιάννης, Επικεφαλής του γραφείου της DG Reform της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** στη χώρα μας, τόνισε ότι κεντρικός στόχος του Ταμείου Ανάκαμψης είναι να μετατραπεί η κρίση σε ευκαιρία. Σημείωσε ότι πρόκειται για καινοτόμο εργαλείο που συνδυάζει

επενδύσεις με μεταρρυθμίσεις. Υπογράμμισε ότι η ΕΕ θα παρακολουθεί την υλοποίηση των προγραμμάτων ανάκαμψης προσθέτοντας ότι είναι δίπλα στα κράτη μέλη για να παρέχει κάθε βοήθεια με στόχο την αποτελεσματική υλοποίηση των προγραμμάτων.

Το συνέδριο ολοκληρώθηκε με την καταγραφή των βασικών συμπερασμάτων από τον κ. **Chris Allen**, μόνιμο εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη χώρα μας.

Τις ενότητες συντόνισαν οι δημοσιογράφοι κα **Νεκταρία Σταμούλη**, κ. **Γιώργος Φιντικάκης**, κ. **Αντώνης Παπαγιαννίδης**, κ. **Γιάννης Παπαγεωργίου** και ο κ. **Νεκτάριος Νότης**.

Το πρόγραμμα, οι παρουσιάσεις και άλλες χρήσιμες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην [ιστοσελίδα του συνεδρίου](#).

Αθήνα, 30/09/2021